

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 ft — kr.
Félévre 2 ft 50 kr.
Negyedévre 1 ft 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reklamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben

A NYÁCSIK SOMA UTÓDA CZÉG.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos áron vételnek fél.

Husvét ünnepén.

A mit a természet világa mutat, azt hirdeti lelkünknek ma az egyház fenséges tana: az enyészet nyomán életet, a halál álma után feltámadást.

A tavasz az esztendőnek hajnalát jelenti, mely ébredni készlet mindent, mit a tél, e mord éjszaka, elaltatott.

Földi létünk vége is dermesztő éjszaka; s a gondolat gyötrő, hogy ez éjszakára hajnal többé ne következék!

Itt élve a fenséges természet végletlen esodái között azzal a tudattal, hogy minden romlás felett ott vannak egy új lény esirái, hogy az enyészet mellett ott van a teremtés s a hol egy lét pályáját végzé, ott kezdi a másik: s csak az ember remegjen a megsemmisüléstől? csak ő, az, ki, ha megszűnt, mindörökre megszűnt?

Pedig Isten egyedül az ő szívébe oltá a reménységet, a rejtélyes vágyat, mely a keblet feszíti s mely a léleknek, a föld legbájosabb virulása között

sem engedi, hogy itt maradandó otthonát érezze. Álom volna csupán, amiben évezredek biztak? Emberek millióinak végső vigasztalása nem volna egyéb egy fenséges hazugságnál?

Menyi kérdés! S az emberi lét rövid határáig hányszor, hány alakban faggatja az elmét és a szívet egyaránt az a: „*lenni vagy nem lenni*“ . . . ?

Körültekintve a világon a lények véghetetlen sorában, az élet folytonosságát látjuk minden felé. A tenger évezredek óta emelkedik és apad óriás sziv dobogásaként; a folyamok életet osztanak s el nem apadnak: a virulás megjelen s hervadva szenderül teli álomba; körülöttünk és fölöttünk vigzaja a röpkedő, mozgolódó örülő kicsi lényeknek: minden egy örök lény változatlan örököséről, szeretetéről tanúskodik. S e milliók közül az embernek jutott volna az elmúlás lesújtó gondolata?!

Épen a lélek áhítja a földnél tőkeletesebb világosságot; vágyódik az

anyagi lét által nyújtott örömeiken kívül egyebekre; túlröpül a beláthatlan messzeségen, melyet a láthatár körül fog és midőn az ég a jólétnak legmelegebb sugárit árasztaná reá, érezni fogja, hogy lelkének egy részecskéje még mindig sir, még nem lett kielégítést.

E rejtélyes vágnak szentel ma ünnepet a keresztyén világ. A fölsilauó reménység buzdítja a szíveket öröme, a gondok és fájdalmak rövid felejtésére. A halhatatlanság fenséges eszméje hívja, emeli magasra e föld porából a lelket. Az az eszme, mely önkéntelenül is szabályozza cselekedeteinket, őrzi emberi méltóságunkat, intve, hogy ne sülyedjünk azokba, melyek nyomán elkeseredés jár. Ez ösztönöz arra, hogy az örök igazságban bizzunk, mely meghozandja az itt összekuszált dolgok kiegyenlítését.

Az ember reményeiből nyer tápot és erőt. Ez a közös remény ma mindeneket testvérekül egyesít, vezetve

TÁRZA.

Feltámadás.

Ha majdan hozzád visszatérek,
Csengő ének, szerelmi dal,
Ha majdan ifjan ismét élek
S elétté lesz a ravatal:
Oh más, oh más lesz a világom,
Más lesz az üdvöm, örömem:
Gyógyjitra édes, édes álmom,
Örökkön tartó szerelem.

Más lesz a dal, mely a szíveimből
Pakadra, zeng való igét,
Más dalt mondok a kedresemről
S a régít oh hogy tépem szét,
Más lesz a szív, más lesz az eszme,
Igazat száll az anyaföld,
Nem lesz virág himporát vesztve
S a természet fölébredve,
Virni örökkön, s marad zöld!

Mikor nálam házkutatást tartottak.

— Emlékezés a Bach-korszakra. —

— A „Szarvas és Vidéke“ eredeti tárezája. —

Irta: Szendy György.

Pozsonyi diák koromban ért azon kitüntetés, hogy egyszerű kis szobámat a Bach-rendszer fogdmegjei fenekestől felforgatták, miközben erővel rám akarták tukmálni azon dicsőséget, hogy én, az egyszerű diákokcska. Kihutajával összeköttetésben állok s Kossuthal, — ki akkor ott internálva volt, — levelezem.

Szegény apám révén, — ki becsületes tímár mester volt, — kerültem a csavába. Neki ugyanis a dunaparti Esztergomban, a forradalom előtt virágzó műhelye volt, mely az akkori idők fogalmi szerint gyárnak is beillt volna. Akkori időben fehér holló számba ment az intelligens, világlátott s szakmájában teljesen otthonlévő magyar iparos, mint a milyen volt az apám is. Nem csoda hát, hogy ha a Battyányi és Kossuth kezdeményezésére alakult vedegylet által a 40-es években rendezett első pesti paiki-alliáson a hosszadalmas hőrkészítést felettelb megrövidítő s egyszerűsítő, általa fel-

talált vegyszerével nagy feltűnést és kitüntetést nyerve, magával Kossuthal is közelebbi összeköttetésbe lépett; úgy, hogy a szabadságharc alatt Kossuthnak egész bizalmas embere s a magyar hadseregnek szálitója volt.

On! mint megsirattuk később e kitüntetést! Ez lett családunk anyagi romlásának okozója. Atyámat kevéssel a forradalom bukása előtt fizette ki Kossuth az összes borszállítványokért s később a bank jegy-antodafén egy szorgalommal megfutott életpálya összes eredménye a sercegő lánok között, szemünk láttára elhamvadott. Ezek mellett szegény atyám, mint a magyar hadsereg szállitója s mint ki Kossuthal állandó összeköttetésben s levelezésben állott — az akasztófara, az elsők között jelöltetett.

Lakott azon időben Esztergomban eg mérnök, kit erősen „schwarzgelb“ érzelme miatt nem nagyon szíveltek. Ez apámra felettébb agyarkodott s így természetesen első gondoljai közé tartozott, hogy az E-be tóduló osztrák verteseknek denuncialja. Bizony csak alig-alig menekülhetett a biztos haláltól. Ha egy bátor revész nincs, ki a Dun

szegényt és gazdagot, ifjat, vénét, gyermekket amaz eszményi alakhoz. Kiben az általános emberi lelkiismeret megtalálja példányképét s vágyainak, reményeinek megdicsőült személyesítőjét.

S midőn legalább ez egy napon a szegény héres is fölveszi ünneplő gúnyját, s megkeresi azt a hajlékot, hol a vigasztalás, buzdítás és ígéret enyhe lé köre reá is kiterjed; hol az ő hűsége is dicséretre méltattatik; hol még az ő fáradozása, szorgalma is számba vétetik — s a „kevesen való hűség” — érdemét nem esekélyebb értékűnek tanulja ismerni a sok fölött való hű sáfárkodás érdemének értékénél: akkor megkönnyebbülten hagyja el a szent hajlékot, készséggel veszi föl újra az életnek igáját, annak tudatával, hogy van mégis egy olyan, aki ez igán könnyít, s a kihez neki is nyílt útja van.

Nagy erkölcsi haszon a vallási eszméknek szentelt *nagy ünnep*, mely még külső hatásában is képes új alakítást létesíteni a már-már elfásult, megdurvult emberi lénynél.

Azért teszem pedig a *nagy* jelzőt az ünnephez, mert bizony, a mi szegény sorsu, szolgálatban lévő népünk a kisebb ünnepről alig tudhatja, hogy létezik-e? mert az *Éggy Úr* által magának fentartott hetedik napot már kisajátították az urak; uradalmainkban pedig kevés kivétellel elfogadott szabály, hogy egy esztendőben csak három ünnep van. Legalább ez a három maradjon embernek és állatnak pihenőjévé, az ember még érzi, hogy az neki több, mint pihenés, mert keresve keresi

ilyenkor az épülésnek és vigasztalásnak hajlékát, megérezve lelkében azt a porányi valamit, amit ki kell ragadnia a föld salakjából, mi a *halhatatlanság* után vágyódva a „koporsóból is kitör és eget kér.”
Kerizky László.

A vasárnapi munkaszünet.

A munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvényzikk az időközben szerzett tapasztalatok alapján, legújabbán ismét egy tekintélyes miniszeri rendelettel szabályoztatik.

Hogy az ilyen bővítő, pótló és successive szabályozó rendeletek a szentesített törvényt mit mértékben forgácsolják, annak magas színvonalát mennyire alásüllyesztik, azt minden kö igazgatási közeg, kinek Magyarországon amugy is azon nehéz feladat jut osztályrészül: a magyar közigazgatás rozzant kocsiját az ázsiai állapotok útvesztőjéből az u. n. európai kerékvágásba zökkeníteni, legjobban tudja.

Mi nem kabozunk kijelenteni, hogy a vasárnapi munkaszünet e-zmélet benső és igaz meggyőződés-sel pártoljuk. És ezen álláspontunk nem csupán vallásos és erkölcsi, hanem e mellett oly tényezőkön is alapul, melyek az előbbieknél semmivel sem esekélyebb értékűek.

Nemcsak eivben felállított, de a gyakorlati élet által is szentesített igazság az, hogy folytonos munka az erők hanyatlását, a test elgyengülését, kimerülését eredményezi. A természetnek oly törvénye ez, mely emberre, állatra egyformán áll. Az idealisztikus példabeszéd, hogy a munka nemesít: relativ fogalom.

Dr. Billighouzen, dr. Weanythsmann, dr. Fare s többen egyedül az egészségi szempontot tekintették, mikor a vasárnapi munkaszünet mellett sikra szálltak. Dr. Fare a vasárnapi nyugalmat egyenesen nélkülözhetlennek tartja s ebbeli állítását a következőkben indokolja: „A *mindennapi*

erőfeszítés kimeríti az embert s habár az új nyugalma létszólag helyreállítja is az erőket, ez a megújodás nem oly nagyfokú, hogy hosszú élet elérésére képessé tenna. A teljes megnyugvást, az erők pihenését csak a hetedik nap nyújtja.”

A hetedik napon való pihenés egyébként nemcsak a munkásnak, a napszámosnak, hanem magának a munkának az érdekeiben is nagyon üdvös. A munka így sokkal alaposabb és jobb is, hasznavehetőbb és intenzívebb lesz, mint különben. A közgazdasági kár tehát, — melyre némely theoretikusok szeretnek hivatkozni — tökéletesen, illuzóriussá válik. Legjobban bizonyítja ezt Amerika és Anglia példája. Sehol nem tartják meg a vasárnapi munkaszünetet szigorubbán, mint Anglia és Amerikában, de azért sehol a világon nincs nagyobb fokú termés, sehol a világon nincsnek kedvezőbb közgazdasági viszonyok, mint éppen e helyeken. Ezt példákkal is bizonyíthatni be.

Dol fus, a híres mühlhausen gyáros, miután munkásainak munkaidejét alábbszállította, sokkal többet és sokkal jobbat volt képes ugyanannyi munkáskézszel produkálni, mint előbb. Igen, mert az angol praktikus észjárás nagyon könnyen meg érti, hogy a pihenő munkásnak több az ereje, lelkiismeretessége és több a munkájára való figyelme.

Az a nyilatkozat sem érdektelen, mit Gladstone, a 80 éves államférfiu tett a vasárnapi munkaszünet ügyében tartott parizsi kongresszus alkalmával. „A mi engem illet — úgymond — mindig törekedtem, a mennyire a körülmények megengedték, ezen kiváltságot gyakorolni és most egy majdnem 57 éves nyilvános pályá végehez közl, nagy részben ennek tulajdonítom életem meghosszabbulását s ama tehetségek fentartását, melyekkel meg bírok. A mi a tömeget illeti, a kérdés még fontosabb, par excellence nemzeti kérdés.”

De még politikai okok is hangosan emelnek szót a vasárnapi pihenő mellett. Elég e tekintetben rámutatnunk a mindinkább terjedő szocializmus és kommuniz-

tulsó partjára szállította, őt is mint megannyi sok mást, felfüggesztették volna.” Így is az üldözö vasasnémek erős tüzelése átlukasztá kalapját és a csónakot.

Hála azonban a magyarok Istenének! sikerült neki a túlsó partot elérni s Komáromba menekülni, hol a vár feladásakor a certifikát részére is kiadatván, egyelőre minden zaklatástól mentve volt.

Atyán anyagilag teljesen tönkre mentén a forradalom lezajlása után kénytelen volt megélhetési mód után látni. Hosszas utánjárással kapott is valamelyes állást Pozsonyban egy ideig az akkor épülő Budapest-bécsi vonalnál.

Igy kerültem én is oda félbeszakadt tanulói pályámnak folytatása végett.

Egy ködös őszi napon a lyceum convictusában türelmetlenül vártuk a levest, midőn egy kisebb tanuló titokzatos arccal hozzám jő, s fülembé súg:

— Igazgató ur üzeni, hogy azonnal menjen haza, mert szobáját rendőrtiszt fogja kikutatni.

Ész nélkül rohantam haza. Volt is okom a sietségre, hiszen íróasztalomban volt az „Ungarns gutes Recht”, a „Klapka's

Memoiren.” Ott volt még kéziratban egy jó barátomnak novellája, melyből erősen hiányzott a gutgesimtség. Ott voltak szép rendben a családi levelek is. Nem volt ugyan ezekben semmiféle összeesküvés, de még sem voltak az akkori rendőrség kezei közé való. Hiszen akkor még a kevésből is sokat tudtak kimagyarázni! Különösen féltetem nővéremnek egy levelét, melyben megírta nekem azon szenziós eseményt, mely Esztergom közönségét akkoron nagy mértékben foglalkoztatta. Egy hölgy ugyanis, természetesen tüntetésből a piacon nemzeti színű napernyővel sétálgatott. Egy tirolí vadászhadnagy — Schvarznak hívták e nagy hőst — ezt meglátva hozzárohant s kardját vitézül kirántva a szerencsétlen napernyőt azzal pozdorjává vágta s ráadásul a szegény védtelen nőt annyira megkardlaponozta, hogy az egy ideig az ágyat volt kénytelen őrizni. Természetes aztán, hogy hugom a nőnemen elkövetett sértés miatti felháborodásában nem válogatta az epithetonokat az osztrák tiszték gyávaságának s durvaságának kiszínezéséhez!

Hazaérve lázas sietséggel szedtem össze szobámban ezen erősen kompromittáló

dolgokat s biztos rejtekhelyre szállítám azokat. Re bene gesta — siettem vissza a lyceumba, de a jövőm miatti kétség s aggodalom étvágyamat meglehetősen lelohasztá.

Szorongó léptekkel ballagtam ebéd után lakásom felé. A kapuban már ekkor vészmadárként egy ismert spiczli állott. En őt ügybe sem véve siettem szobámba. Alig léptem be, halk kopogás után egy rendőrtiszt állott előttem.

— Ön-e G. tanuló — kérdé, összeránczolva homlokát?

— Igen, én vagyok.

— Fiaatal ember, ön fel van jelente, hogy Kihutaiával levelezésben áll.

— Én? — kérdém elesodálkozva

de miként juthatnék ily tisztességhez? Erre kihuzott zsebéből egy iratot s belé engedett pillantanom. Láttam ott nevetem, Kihutaiát és az aláírást: H... altábornagy és térparancsnok.

— Ugyan mondja meg kérem, ki adhatott fel?

— Azt nem kötjük az ön orrára — monda. — De, ne völtsték az időt, hanem nyissa fel a törvény nevében mindenét, magam fogom azokat megvizsgálni.

musra. A tavalyi munkászavargások még élénk emlékezetünkben élnek.

Az a munkás, ki szutykos: ubonyában kénytelen vasárnaponként a munkába állani s ott véres izzadságig dolgozni, míg gazdag munkaadója drága hálóköntöseben a helyem ottománon csibukozik, csak természetes ellenzenvet, gyűlöletet érezhet munkaadója iránt.

Még csak nemrégiben jara be a lapokat a hír, hogy egy németországi gyáros saját munkása szúrt le. Kétséget nem tűr bizonyosság az, hogy azt a kést, melynek a gazdag gyáros áldozata lön, ilyen ellenzenv, ilyen gyűlölet élesítette ki.

Szóljunk még a társadalmi okokról is? Ki ne ismerné az élvezetek, a szórakozások ama millió nemét, a napi munka körén kívül eső ama dolgokat, melyek egy munkás ember lelkét nemesítik, testi erejét gyarapítják? És erre csak a hetedik nap való. Hát még mit nyer a gyermekek nevelésében, a családi élet bensőbbé tételében?

De, ne hogy otybá tűnjék fel, mintha mi a morális, illetve vallási tekinteteket tökéletesen ignorálnók, hangsúlyozzuk, hogy ezek sem megvetendők. A népnek nagyobb szüksége van a vallásra, annak úgy külső, mint belső szertartásaira, mint a virágnak a napsugárra.

Nem is egyes rendek iránt érzett különösebb rokonszenyünkől, nem is vallásos fanatizmusból kifolyólag ítéljük mi el azt a polgárembert, ki ünnepét megszentelténítve az úrnapi vagy szt. István király napi körmenettel szemközt például kövel meg rakott kocsival jó.

Ha olyan nagy a kedve, dolgozzék otthon s ne sértse senkinek sem vallásos érzületét, annál kevésbé egy egész nemzet tradicionális kegyeletajánlását oly provokativ módon.

Nemcsak a tisztesség és méltányosság emeli fel az ilyenek ellen tiltakozó szavát, hanem a morál, a vallás is, melynek eltető

hatását pedig csak a tökéletlenek, a belondok tagadják.

Cuique sumus!

Gyűresovec Gasztár.

Tűzbiztos építkezés.

Az emberiségnek tűzvesz elleni harczában legbatalma-abb fegyver: a czelirányos építkezés. Ie daczára annak, hogy már az ókori Róma történetében olvasunk nagy tüzekről, nem is számítva ide a Néró pyromaniáját, maig is alig van előbb a mivelt ivadék, mint akkor volt. Ennek oka nem csak a gyulekony építőanyag kiküszöbölésének nehézségében, hanem újabban a biztosítási intézmény feltalálásában is rejlik; mert ez a különben igen üdvös intézmény hanyaggá teszi a felsőbb hatalmakat is, hogy közös erővel maradandó védelmi eszközt alkossanak a tűz ellen. Pedig a biztosítás a kárt csak megtéríti, de meg nem akadályozza, tehát a kár a legtökéletesebb biztosítási rendszer mellett is csak kár marad, na nem is az egyesre, de az emberiségre nézve általában.

A tűzbiztos építkezésnek a jelenleg is használatban levő építőanyag megtartásával a *kellő távolságra, szilárd anyagra* és az épületek könnyen *megműszható alakjára* kell figyelni-mmel lenni.

Hogy a nem szilárd építkezés tűzveszélynek is lehet okozója, mutatja az alábbi rövid történet: Az I.-fele háznak a kéménye füstölt. Miután a háziak otthon sem háláltak, mert más faluban lakodalmat ültek, ez a füst a szomszédok előtt gyanusnak tünt fel s a zárt ajtót kinyitvatván a következőket derítették ki: A háziak előtte való napon lakadalmi kalácsot sütöttek; a kemence még meleg volt, de égő pernye már nem volt benne. A kemence mellett a falban egy hosszú üreg volt, mely a kemence torkával közlekedett és a melyben egerek fészkeltek. Az üreg tele volt szalmával és törekkkel. Ezen éghető anyagban

az erősen fűtött kemence tápot talált és meggyult. Ha ezt észre nem veszik, a láng fellegelt volna az alacsony kéménybe vagy a mennyezetbe és a szomszéd I. családnak nagyon szomorúan végződött volna a lakodalom.

A kéménynyel vagy tűzoló helylyel kapcsolatos falak malterbe rakott téglából készitendők, hogy azok oldalát a házi férferek öt ne furdalják, vagy azoknál lö okozta porlódás által tűzveszélyes üregek ne támadjanak.

A *fal földszintes* házaknál kiülről legalább 3 m. és 20 cm. magas legyen, mert az alacsony ereszü ház nemcsak az utcán pipázók gondatlansága folytán gyulhat meg, hanem az, szándékos gyújtásra is alkalmat nyújt.

Magas fal sikeres tűzoltás szempontjából szintén nem engedhető meg; mert pl. négyemeletes háznál magasabbat még a fővárosok gazdag felszerelésű tűzoltósága sem közelíthet meg tűz esetén. Belátták ezt már Amerikában is, hol eddig 10—15 emeletes házak sem tartoztak épen a ritkaságok közé.

Vályog- és vertfal házánk sik vidékén legelterjedtobb a népnél. Ezen falak építésénél a felső rétegre egy vagy két sor téglát rakjunk, mert a padlásgerendák erre elhelyezve tartósabbak; leégés esetén pedig az eltáskor használt víz nem fog ezen téglarétegen át a falba lefolyni s így a falban semmi lényeges kár nem esik. Ellenkező esetben, főkép ha tűzkor tálsok vizet árasztunk a falra, ez később megrepedezik vagy ki is dől.

A vályog sokkal erősebb a vert földnél, kivált a sárga agyagból készült vályog. Ezért vályogvetésnél a felsőbb rétegu fekete vályogot külön kell rakni s azt mint gyengébbet, ha lehet, csak a fal belsejébe építsük. Sárga agyag minden fekete talaj alatt lelhető, ha ezt 40—50 cm. mélyen felássuk.

Vegyes falak. Egy sor téglá és egy sor

Ezre mindent felforgatott szobámban. Könyveimet, irásaimat végig lapozta. Természetesen, az általa várt eredmény nélkül. Mikor mindeunek vége volt, valiatásra fogta a dolgot.

— Vannak-e levelei? — kérdé.

— Nincsenek.

— Hát egyáltalában nem kap leveleket?

— Oh igen családunk tagjaitól, hanem azok nem lévén fontosak, elhanyagódnak — mondám neki egy kis tisztességes hazugsággal.

Ezután más kérdésekkel zaklatott. Hogy miért járok ide, meg oda? A hét bizonyos napjain miért jövök oly későn haza. Hol vagyok olyankor és mit csinállok?

— M.-éknél vagyok olyankor, — mondám — s ez egy igen tekintélyes család, hol a fiut hegedüre tunitom; az asszony kitünően zongorázik, leánya szépen énekel, a fiuk hegedálnak. Csak természetesnek fogja ön találni, hogy ily helyen kellemesen telnek az esték!

Helyesdőlög bölintott fejével. Majd kis vártatva ismét kérdezé.

— Velt-e ön honvéd?

— Voltam, felelém büszkén. S mint honvéd foglyot a németek be akartak sorozni, de nem találtak alkalmasnak szomeu gyengesége miatt.

— Tudom -- mondá -- s azután nagybátyjánál volt, míg a forradalomnak vége lött.

Általában faggatásaiból meggyőződtem, hogy viszonyaimról teljesen informálva van, s hogy én tulajdonképen már régen rendőri felügyelet alatt állottam, tudtomon kívül.

Végre kalapomra tekintvén, kérdező:

— Miért visel ön Kossuth-kalapot?

Miért nem hordja a cilindert, melyre rendelet szerint kötelezve van?

Önkénytelenül elmosolyodtam e kérdésre. Eszembe jutott a pozsonyi diákság tüntetése az ócska cilinderekkel. Midőn ugyanis egy pár hónappal az előtt kiadatott a rendelet, hogy minden tanuló cilindert köteles hordani, sokan kimentek a szibvásarra s öt-hat garasával összeszedték a sötét-zöldtől a piszkes hamuszinig minden válfaját az elnyűtt s tönkrement piúcsoknak s fejükbe nyomva s csoportosan összefogódzva, tüntetőleg járták be Pozsony utcáit, nevetségessé téve a rendeletet s halotára fa-

kasztva még a tősgyökertes Kraxelhubereket is.

E mosoly visszaadta bátorságomat is s így válaszoltam:

— Lássá uram! én nem akarom az önök rendeletét ócska cilinderral nevetségessé tenni, új cilinderre pedig nincs pénzem. Én nagyon szegény ember vagyok s privát órákból kell fentartanom magamat, mert az önök kormánya atyámat vagyonos emberből, vagyontalanná, földönfutóvá tette. Hanem, ha a magas kormány oly veszélyesnek tartja e kalapot s annyira szívéen hordja, hogy én cilindert viseljek: akkor utalványozzon nekem egy piúcsra hat forintot és akkor én a magam kalapját rögtön rendelkezésére fogom boesátani.

— No! no! fiatal ember, csak nem kell mókázni — mondá ő, kezét vállamra téve, s firkésző komolysággal hosszasan nézve szemeim közé. Ugy látszott, hogy őszinte feleleteim megnyerték rokonszenvét, mert a rideg, hivatalos külső alól egy pillanatra felcsillámlott az emberiesen érző szív, midőn biztosított, hogy hivatalos eljárásának semmi komolyabb következményei nem lesznek rám nézve. Aztán távozott.

vályogfal épügy, mint a tisztán téglafal egyszerű (szimpla) háznál a cserépfedést is megbirja. Kettős (dupla) épületeknél azonban cserépfedés alá két sor téglá és egy sor vályog rakandó ha a költség egészen téglafalat nem engedne meg. Harmadik neme a vegyes falnak, midőn annak alsó egy harmad résznyi magassága téglá, azon felül pedig egészen sárga vályog, ugy dupla, mint szimpla háznál alkalmazható.

Vakolat. Minden téglafal malterrel, minden vályog vagy vert fal sárgafölddel vakolandó. Vegyes falat, akár egy sor, akár két sor téglás legyen az, malterrel kell vakolai. Nemcsak a vályogfal ne földszintes házaknál a téglá is rakható sár-habaresba, malter helyett, olesóság okáért.

Az alapja minden falnak egész a párkányig téglá legyen. Így a ház égése esetén használt oltó viz ha lefut is a fal tövéhez nem sok kárt tehet abban s így a fal tűzvész után is szilárdan fog állni. Csak a fedél semmisülhet meg, a melyet pedig biztositanunk lehet, sőt magunk iránti kötelesség.

Arterületeken csak kemény faoszlopokra vagy azok közé helyezendő fallal építkezhet a nép szabályrendelet szerint is. Az ilyen oszlopok felső végeit tűzhatlanná kell tenni. Impregnáló szer különben is sokféle van. A faoszlopok minden esetben fagerendákkal kötendők össze. Az oszlopok közé rakott fal pedig tetszés szerinti anyagból készíthető.

Erdős vidéken a falak kalitkaszzerűleg fából, néhol pedig favázzal galylyal befonva s bevakolva (paties) készülnek. Mindkettő helytelen, mert a mellett hogy az ilyen falak tűzveszélyesek, hidegek is télen.

Oláh Miklós.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk múlt számával megkezdte a III. évfolyam II. negyedét.

A közönség érdekeiben eddig kifejtett

Alig hangzottak el lépései, én is összeszedtem magamat s készültem szeretett direktoromhoz, hogy jóakaratu figyelmeztetését megköszönjem; mert ki tudja, mint végződött volna rám és családomra nézve a dolog, ha az említett könyveket s iratokat megtalálják nálam?! Hiszen akkor a kevésből is sokat akart és tudott is csinálni, a mindent nagyító üveggel szemlélő zsarnoki policzia.

— Nos, nem találtak semmit? kérdé a derék férfi, aggódó szeretettel.

— Semmit, mondám vidám tekintettel.

— Látja ön, itt komoly számba menő emberek között már egy darab idő óta tartja magát az a hír hogy ön Kihutaiával összeköttetésben áll. Vallja be most nekem őszintén, — mint jóakarójának, hogy mi igaz abból, hogy ön Kossuth Lajossal levelez?

— Valóban semmi. Ugyan mi szüksége is lehetne rám azon nagy férfiuak?

— Igaza van — mondá. — De hát honnan vehette magát ez a hír?

— Nem tudhatom, ha csak onnan nem,

törekvésünk jelöli meg az irányt, melyen küzdeni fogunk a jövőben is tántoríthatlanul. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagy közönség további szives jóindulatába.

Szerkesztőség.

Tisztelettel kérjük lapunk t. pártolót az előfizetés mielőbbi megújítására. Azokat is, kik a lap árával több évnegyedre hátralékban vannak, felszólítjuk, sziveskedjenek csekély fizetési kötelezettségüknek eleget tenni, miután lapunk kiállítása tetemes költséget igényel, melyet csak a közönség eddigi, s a jövőben is biztosan remélt pártolása mellett birhatunk meg.

Előfizetési feltételek:

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

Kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Boldog ünnepeket!** Olvasóinknak és munkatársainknak boldog húsvétünnepeket kívánunk!

— **A nagyhéti ünnepi szertartások** szép közönség jelenlétében tartattak a r. k. templomban. Az isteniszteletet igen emelte nagypénteken délután Bugyis Andorné urölgy, Gécs Jolán k. a. és dr. Salacz Oskár ur gyönyörű énekelődása.

— **Szarvas az árvamegyeiekért.** A község által megindított gyűjtés eredménye eddig 341 frt 37 kr. készpénzben. A két helyi lap gyűjtött összesen 260 frtot; a szarvasiak segélye tehát kerekszám 600 frt.

— **A városi képviselőtestület** folyó hó 13. és 14-én közgyűlést tartott, melynek tárgyát a városi népkert költségvetésére vonatkozó felülvizsgálatok, továbbá Oláh György tiszti főügyésznek a regale iránt folyó perben eddig felmerült költségei és

hogy atyám, mint a magyar hadseregnek szállítója — Kossuthal közelebbi összeköttetésben állott? Mert nekem csak egyszer volt szerencsém hozzá, akkor t. i., midőn szegény atyám, honfiai szent lelkesedésében engem honvédnek felajánlott s neki személyesen bemutatott.

Az eldugott könyvekről s iratokról természetesen mélyen hallgattam, nehogy újabb aggodásba ejtsem e jólelkű férfit, a kinek köszönhetem, hogy ez affaireből ép bőrrel menekülhettem.

Egy véletlen eset folytán csakhamar rájöttem hogy a rólam terjesztett hír kórhólója s egyszersmind az én denúciánsom, a forradalom alatt E-ben lakó, de most már Pozsonyba költözött schworzwelb mérnök volt, ki ugy látszik itt sem tagadta meg természetét.

dijai iránt benyújtott számlája, s néhány közigazgatási hivatalnoknak fizetésemelés iránt előterjesztett kérvénye képeztek. A tiszti főügyészi költség számlájára nézve, — daczára hogy az a vármegyei számvonóság által már felülvizsgálatott, s rendben találtatván a városhoz kifizetésre vonatkozó ajánlással átküldetett, — az lett a közbirtokosság ügyvédjének propositiójára határozva, hogy ezen számadások egy bizottság által újból átvizsgálattassanak, s a kifizetés ennek észrevételezése után történnék meg, mivel úgy látszik, a tiszti főügyész e minőségében hivatalosan jár el, s díjak őt nem illetik, s a mennyiben részére díjak megállapíttatnának, erősen remelik, hogy ez nem oly arányban fog megtörténni, mint a hogy felszámítva lehet. Szavazás után a számla a bizottság felülvizsgálatára bocsáttatott, melynek tagjai Mikolay Mihály, Haviár Dani és dr. Szemző Gyula. A közgyámi ellenőr fizetésemelés iránti kérelme, — mint ilyen — elutasított, — de tekintettel a szaporodott munkakörre, s vállaira nehezült nagyobb felelősségre és óvadékára, ez évre jutalom czimén részére 100 frt utalványoztatott.

— **Miniszteri iskolalátogatók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gyoma község részére dr. Veres József közs. orvost, Bendröd község részére Zlinszky István gazd. egyl. titkárt, Szentandrás község részére Hutiray László földbirtokost, Öcsöd község részére dr. Baky Andre közs. orvost, Kondoros község részére Jánossy Géza gyógyszerészt az ideigl. iskolalátogatói teendőket bizta meg.

— **Adomány.** Ns. Lovag Wertheimstein Alfréd gr., dr. Szlovák Pál közs. orvos közbenjárására 3500 drb erdei csemetét adományozott a népkertnek. A küldemény hétfőn érkezett ide Biharmegyéből, s a csemeték a múlt héten már ki is ültették.

— **Uj plébános.** Szent-Andráson a gr. Pongrácz János halála folytán megüresedett r. kath. lelkészi állást múlt héten töltötte be a közbirtokosság, A 18 birtokos közül szavazati jogával nem élt 8, — leszavaztak 10-en. Ezek közül 8 szavazatot kapott dr. Dunay János, szántói plébános, 2-öt Szentkirályi Zoltán. Így tehát dr. Dunay János, lett a szentandrásiak lelki atyjává. A megválasztottban egyházközsége mély tudományu lelkészt, s tapasztalt egyházfőt nyert. Isten áldása kísérelje működését új outhonában.

— **Végelszámolás.** Az árvamegyei inségesek felségelésére lapunk útján megindított gyűjtés végeredményét következőkben adjuk: Eddig kimutatott gyűjtésünk 105 frt 69 kr. Ujabbán közlik velünk, hogy a „Kondoros” cz. alkalmi lapunkból Kondoroson begyűlt 24 frt 10 kr. — Ezzel tehát az összes gyűjtés **129 frt 76 kr.**, melyből ugy a márcz. 15-én Kondoroson gyűjtött 30 frt, valamint az utóbbi összeg az ottani polgári olvasóköri által, a többi pedig két részletben lapunk szerkesztője által küldetett el utalványon az inségügyi bizottság elnökségéhez. Az alkalmi lap egyes példányait a következők váltották meg: Hageter Gusztáv, Richtseit Mór, Friedmann Ábrahám, dr. Malesnier Emil, Balla Sándor, Passauer Jakab, Zeller Frigyes, Várady Károly, Füzek Béla, Monszpart Gyula, Hercz-

berger Kálmán, Jánossy Géza, Borsndy József 1—1 frt., Dérczy Péter, Baros István, Serli Kálmán, Illner Frigyes, Bella Imre, Lövy Fülöp, Lövy Mór, Schreiber Lipót, Erdélyi László, Povázsay Gábor, Privér Pál, Rákóczy Lajos 50—50 kr., Schreiber Dávid 40 kr., Kocsis Lajos 30 kr., Reinár Béla, Mravik Pál, Csordás Pál 20—20 kr. A közveszteség feletti előadásból befolyt 3 frt 80 kr. Összesen 24 frt 10 kr.

— **Lóösszeírás.** A szokásos tavaszi lóösszeírás f. hó 19. és 20-án, az ünnepek utáni kedden és szerdán a Farkas-vendéglő udvarán fog megtartatni. 1-ő nap az I. és II., 2-ik nap a III. és IV. tízdbeli gazdák tartoznak lovaikat felvezetni.

— **Eső.** A langyos tavaszi eső, valóságos isten áldása. Énnél különb usvétí ajándékot, a hetekig tartott szárazság után, nem adhatott volna gazdáinknak a természet. Száraz tavasztól féltünk s az április olyanak indult, hogy sok vidéken már meg is sinlették a vetések a száraz meleget. A hirtelen dér és fagy pedig azoknak is elvette a reménykedését, a kik április közepére vártak kedvező fordulatot. Nos, e fordulat beállott. — Szerda reggel óta állandóan boros az égbolt, az eső folyton szitál s ha a felhők járása és a szelek iránya nem esal, a legközelebbi napok meghozzák a termőföldnek a rég sovárgott nedvességet. Ha, a mint ígérkezik, tényleg országos esőt kapunk, pár nap alatt felüdülnek a vetések s kiheverik a szárazság és a fagy okozta károkat.

— **Vándormadarak.** Olvasóink között voltak, kik túlzórigorúnak találták a Geröffy-féle hitvány trupp viselkedéséről mult számunkban hozott reminiscenciánkat. Pedig a mult hét története azt mutatja, hogy tulajdonképen mi nagyon szelid hangon emlékeztünk meg róluk, kikkel szemben rendőri beavatkozásnak lett volna helye. Mert ez a semmi jónak nem mondható banda, a helyett, hogy ígéretéhez híven virágvasárnapjára szervezkedett volna: a mult hét elején szépen elpatrologott, vivén magával 500 frtnyi bérletösszeget. Így megy tönkre városunkban a színészet hitelle, s több mint bizonyos, hogy az idén ismét nem fog jönni Szarvasra tisztességes színigazgató. Ideje volna már, hogy az az u. n. színügyi bizottság ne legyen csak — írott malaszt!

— **Fényképész.** A főváros egyik legjobb nevű fényképésze Halácsy az „Atelier Parisien“ tulajdonosa folyó hó 20-án városunkba érkezik, s folyó hó 26-áig a Bárány vendéglő udvarán fénykép felvételeket eszközöl. Ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A szarvasi ipartestület rendkívüli közgyűlése folyó hó 21-én d. e. 3 órakor a „Bárány“ vendéglő nagytermében fog megtartatni a következő tárgysorozattal: 1. Jegyző választása. 2. Két előljárásági tag választása. 3. Egy számvényő választása. 4. Az ipartestületi betegsegélyző jénztár megalakítása.

Nyers-bastelyemszövetet, egész öltönyre való szállít 10 ft 50 kr-ért (kívánatra jobb fajtájút is) **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** póstabér- és vámmentesen. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba ezimzett levelekre 10 kraj bélyeg ragasztandó.

Glória helymet — 120 cent.

szélességben, por- és esőköpnyegek, valamint zubbonyokra alkalmasat méterenként 2 frt 65 krtól.

Közgazdaság.

Az első magyar általános biztosító társaság a napokban tartotta 35-ik közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentése szerint a multáztali év kedvező volt a társaságra nézve. Az üzletnek folytonos emelkedéséről taunskodik a díjbevétele emelkedése; a díjbevétele ugyanis 1890-ben 4,768,711 frt és 48 kr, 1891-ben pedig 4,842,515 frt 43 kr volt a füzosztályban, melyben az elért nyereség 521,332 frt 90kr-ra rug. A jégosztályban az 1,978,209 frt 20 krunyi díjbevétele mellett 442,800 frt tiszta veszteség mutatkozik a nagyszámu jégverés miatt. A szállítványi osztály 7900 frtnyi veszteséggel záródott. Ezek a veszteségek a füzosztályi nyereséményeknek nagy részét igénybe vették s így főleg az életosztályi üzlet kedvező lefolyásának köszönhető, hogy végeredményileg mégis kielégítő a nyereség. Az árkülönbözeti tartalék az idej eredményből 100,000 frttal lett dotálva; az értékpapírok értéke a december 31-iki árfolyamhoz képest legalább 140000 frtnyi értékemelkedést tüntet ki. A zárszámadásilag kimutatott 802,426 frt 36 krt levő nyereséményből 135,483 frt 55 kr az életbiztosítottak nyereséményrészeül 85,155 frt 65 kr a nyeresémény-tartalékra, 48,093 frt 39 kr igazgatósági nyereséményosztalékra, 32,062 frt 26 kr a tisztviselők nyereséményosztalékára, 8,015 frt 56 kr a tisztviselői nyugdíjalapra fordítottak s a fennmaradó 498,615 frt 95 krtól minden egész részvény után 166 frt fizettetik ki, vagyis összesen 497,800 frt. Közhasznu czélokra 9050 frtot szavaztak meg. Megválasztattak elnökké Csekonics Endre gróf, alelnökké: Nádasdy Ferencz gróf. Választmányi tagokká: Ambrózy Gyula báró, Andrássy Gyula gróf, Bittó Kálmán, Deutsch Sándor, Fuchs Rudolf, Hajós József, Hodossy Imre, Ivánka Imre, Jálcsa Kálmán, Mikes Miklós gróf, Németh Titusz, Nikolics Fedor báró, Radvánszky Géza báró, Szapáry Iván gróf, Schoeller Pál lovag, Wenckheim Frigyes gróf, Zselénszky Róbert gróf és Zichy Béla gróf. Igazgatósági tagok: Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Lévy Henrik, Ormódy Vilmos, Schossberger Zsimond báró, Zichy Nándor gróf. Felügyelő bizottsági tagok: Batthány Géza gróf, Giczey Samu, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond és Sztányi Izidor.

CSARNOK.

A rejtélyes angolok.

1767. tavaszán két angol kötött ki Calaisban. De megérkezésük után nem az elsőrangú Desein-féle vendéglőbe szálltak, a hová legtöbb honfitársuk szokott, hanem egy kisebb rendű vendéglőbe, melynek tulajdonosa Dulong volt.

A vendéglős minden nap várta, hogy vendégei mikor utaznak tovább Páris felé. Ezek azonban még csak előkészületeket se tettek az elutazásra, sőt még Calais neve-

zetességeit se tartották méltónak a megtekintésre. Egyedüli szórakozásuk az volt, ha néhanapján vadászatra mentek.

A vendéglős kezdetben csak csodálkozott vendégei ezen állhatatosságán s legfőlebb estenként a szomszéd boltossal tárgyalták meg a két rejtélyes angol dolgát. Egyszer azt tartották felőlük, hogy kének, máskor meg szökevényeknek tartották őket. Később azonban, miután több hétig ott maradtak s a pénze bőven szórták, — azt mondták, hogy sült bolondok s ezen ítéletben Dulong urat még azon körülmény is megerősítette, hogy vendégei egy fura ajánlatot tettek neki.

Ugyanis előhivatván őt, mindenekelőtt a konyha és a kiszolgáló felett fejezték ki meglepedésüket, de már a lakást nem találták emyire kifogástalannak. Nagy baj, hogy minden ablak az utcára nyílik kellemetlen a folytonos kocsizörgés és a kocsisok ostorpattogása.

Dulong ur sietett vendégeit megnyugtani, hogy töle telhetőleg azon lesz, hogy minél kényelmesebb lakást rendezzen be számukra.

— Jól van, mondá az angolok egyike, mi egy előnyös ajánlatot teszünk önnek. Az igaz, hogy némi költségbe kerül, de annak felét szívesen megtérítjük, s itt tartózkodásunkból bőven kárpótolhatja magát.

— Uraim, kívánságuk parancs lesz előttem, mondá az előzékeny vendéglős.

— Az ön kertje — mondá az angol, igen nyugalmas hely és ha a kert sarkában falat húz föl, ezáltal könnyű szerrel két szobát kap és ez nekünk épen elég lenne. A költség se lenne rá nagy, mert a régi falból megkapná a szobák két oldalát s a mi a fő, háza annyival értékesebb lenne.

Dulong úr örömeiben majd kibujt a bőréből, hogy ily könnyű módon megtarthatja hasznos vendégeit. A kerti lakot tehát felépítette s az angolok elfoglalván az újra folytatták megszokott életmódjukat a vendéglős megnyugtatóására és hasznára, bár ennek fejét egy kissé törte az, hogy vendégei miért zárkoznak el néha félnapokig a félreeső kerti helyiségben.

Igy élt a két angol vagy két hónapon keresztül. Egy napon aztán azzal állottak elő, hogy vadászati kirándulás czéljából vagy három napra eltávoznak. Másnap reggel valajkra vetvén puskájukat s a nehéz sörétzacskókat, a vendéglős jó kívánságai között útra keltek. Megmondták a vendéglősnek, hogy irományaikat a szobában hagyják s ezért kell — a kulcsokat is magukkal vinni.

Már elmúlt három-négy nap, sőt egy hét is a nélkül, hogy az idegenek életjelt adtak volna magukról. A vendéglős előbb nyugtalankodni, majd később gyanakodni kezdett, végre a nyolczadik napon a rendőrségért küldött s a meghívott tanuk jelenlétében feltörte a kertilak ajtaját. Az asztalon feküdt a következő tartalmu levél:

„Kedves vendéglős ur, bizonyára tudni fogja, hogy Calais városa két századon át az angolok birtokában volt, míg nem ismét visszafoglaltatta azt Guise herczeg, ki ép úgy bánt el az angolokkal, miként annak idején III. Eduárd a francziákkal; t. i. őket elűzte, elfoglalta jószágait. Nem régebben

családi irományainkból rájöttünk, hogy egyik ősrünk ezen időben szintén Calaisban lakott, még pedig éppen az ön jelenlegi háza helyén. Az okmányokból azt is megtudtuk, hogy Calais visszafoglalásakor ő is menekülni volt kénytelen s abban a reményben, hogy majdan visszatérhet, nagyértékű kincseit a kert szögletében elásta. Mintán a hely pontosan le volt írva, annak felfedezése nem járhatott nehézséggel s így sietve jöttünk Calaisba, a hol házáat fölfedeztük. Itteni tartózkodásunk alatt rájöttünk, hogy a kincs a kert falának sarkában van elásva. Ezután már csak az képezhetette kérdés tárgyát, hogy miként ássuk fel azt a nélkül, hogy valakinek figyelmét magunkra vonnánk. Így eszeltük ki azt a módot, mely az építkezésre vezetett s melynek falain belül kényelmesen folyt a föld alatti munka. A ládát mggtalálván, a földet ismét visszahánytuk, az tres láda legyen az öné! Sok szerencét kívánunk. Mérien máskor jobb bort és legyen mérsékeltebb az árak felszámításánál.

Szegény Dulong nem tudott hova lenni lámultában s hol a szomszéd boltosra, hol meg az üres ládára tekintgetett scpáukodva. Végre is vállalkat vonogatva kénytelenek voltak beösmerni, hogy az angolok még se voltak olyan bolondok, mint a minőknek őket tartották.

Angolból: *Krcsmárik Pál.*

SZARVASI PIACZ.

Hivata osan j gyzett piaci árak
1892 ápril 12-ről.

Búza legjobb	9.—	Marhahús klgr.	—48
Búza mn.	8.80	Juhhús	—40
Arpa	5.—	Sertéshús	—46
Zab	5.20	Szalonna	—56
Kukoricza	4.40	Zsír liter	—60

Napszám:

2 lovas	2.40	Nő ellátással	—30
Férfi ellátással	—40	„ ellátás nélkül	—40
„ ellát. nélk.	—50	gyermek ellátással	20
		„ nélkül	30

Vasúti menetrend.

Érvényes 1891. június 1-től kezdve

Szarvas-Mezőtúr.

5911. v. 5913. v.

SZARVAS indul: 10:50 d. e. 1:46 d. u.

MEZŐ-TUR érk. 11:40 „ 2:32 „

5912. v. 5914. v.

MEZŐ-TUR indul: 12:36 d. u. 3:20 d. u.

SZARVAS érk. 1:22 „ 4:06 d. u.

Arad-Budapest.

401. gy. 403. sz. 405. sz. 421. v.

ARAD indul: 8:24 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este —

CSABA: érk. 9:24 „ 12:50 „ 10:50 „ —

MEZŐ-TUR érk. 10:33 „ 2:42 „ 12:49 „ —

„ indul: 9:29 „ 1:15 d. u. 11:05 éj. —

„ indul: 10:34 „ 2:50 „ 12:53 „ 7:09 reg. —

SZOLNOK érk. 11:19 „ 3:56 „ 2:06 „ 9:06 d. e. —

„ indul: 11:27 „ 4:15 „ 2:21 „ —

BUDAPEST érk. 1:25 d. u. 7:20 este 5:50 reg. —

Budapest-Arad.

402. gy. 404. sz. 406. sz. 422. v.

BUDAPEST indul: 1:50 d. u. 8:15 d. e. 9:50 este —

SZOLNOK érk. 3:48 „ 11:04 „ 12:53 éj. —

„ indul: 3:57 „ 11:14 „ 1:05 „ 5:40 d. u. —

MEZŐ-TUR érk. 4:42 „ 12:17 d. u. 2:06 „ 7:46 este —

„ indul: 4:43 „ 12:24 „ 2:09 „ —

OSABA érk. 5:46 „ 1:48 „ 3:33 „ —

„ indul: 5:52 „ 2:13 „ 3:53 „ —

ARAD érk. 6:52 este 3:45 „ 5:24 reg. —

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Fényképész.

Folyó hó 20-tól 25-ig a „Bárány“ szálloda udvarán egész nap fényképfelvételeket eszközöl, melyre az igen tisztelt közönséget meghívja és becses pártfogását kéri

Halácsy,
fényképész.

Budapest, Haris-bazár.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatom a szarvasi kereskedő világgal s az érdeklődő közönséggel, hogy itt Szarvason

szállítási és bizományi üzletet

nyitottam, és ajánlom pontos és lelkiismeretes szolgálataimat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Megbízásokat elfogad Vigner Lajos-fakereskedő ur is.

1—3 Tisztelettel

SCHEIBER JÓZSEF.

Nagytemplom-utca, Bracha Jánosnénál.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani

TISZTÁN KEZELT BORAIMAT.

Erdélyi Szemilion 1/2 Lit. üveg. 35 kr.

Ménesi vörös ó-bor „ „ 35 kr.

az üvegek 5 krban visszafogadtatnak.

Asztali Erdélyi siller 1 Liter kimérve

40 kr.

„ „ fehér „ 40 kr.

Valódi kisüsti pálinkáim.

Tiszta törkölypálinka 1 Lit. 1 frt 20 kr.

„ seprőpálinka „ 1 frt 20 kr.

Seprő törkölyvel kifőzve 1 Lit. 1 frt. —

Szilvórium 1 Lit. 1 frt. —

Teljes tisztelettel

Roszjarovitz János.

1—2

Alulirotnak

egy udvari lakosztálya bérbe adandó.

Dobosfy Béla.

Van szerencsénk Szarvas város és vidéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy

Gyomán és Szarvason

mű- és szobafestő, mázoló, padimentom-parketirozó, cizépfestő és tapetirozó üzletet nyitottunk.

Midőn erről a t. közönséget értesítjük, bátorkodunk egyszersmind személyes meggyőződés céljából a FISBEIN-főle házban levő általunk festett üzlethelyiséget megtekintésre ajánlani.

Vállalkozunk a mai kor legkényesebb igényeinek kielégítésére úgy a szobafestés, valamint szakmánk fentebb megnevezett ágaiban, biztosítván a közönséget a megbízásoknak pontos és legjutányosabb teljesítése felől.

Lakásunk Szarvason: Kalmár Sámuel, ur házában, a „SAS“ vendéglő mellett.

Tisztelettel

WEICHNER és NOVÁK,
műfestők.

ZACHERLIN

Vigyázat a

bevásárlásánál.

Vevő: ... Nekem nem kinyitott rovarpor; mert én Zacherlint kerestem! ... Ezt a kiváló szert méltán dicsérik, mint a legeslegjobb eszközt mindenféle rovar ellen azért veszek én csak: lepecsételt üvegát „Zachertin” nevel.

Szarvas: Nyácsik Soma Utóda, | Mezőtúr: Schreiber Izidor.
Rényi Sándor, | Tárkány: Fiedermann Gy.
M. Berény: Piltz Márton, | Gyoma: Schreiber Adolf
uraknál.

Ad 15 sz.

1892.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A körös-szabályozási munkák öcsödi folyamszakaszánál működésben volt két kotrógépnél összegyűlt csaka vas és kötélanyagok, nevezetesen: mintegy

935 kg. öntöttvas,
5075 kg. kovacsolt vas és acél,
680 kg. sodronykötél,
720 kg. kenderkötelneműk

f. évi április hó 21-én d. e. 10 órakor az öcsödi állami építésvezetőség irodahelyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Miőt árverezni szándékozik azzal értesítetnek, hogy a részletes árverési feltételek fentnevezett irodahelyiségben a hivatalos órákban bármikor betekinthetők.

Öcsödön, 1892. április hó 7-én.

2-2 Kir. állami építésvezetőség.

Csúsz, köszvény, tagzsugattyás, fejfájás, csipőfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több, mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyugtató szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Mint-hogy utánzások léteznek, emélfogva mindég határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller” kérendő.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és áttörően ismeretes hazai és nepszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu felbőllögés, hasmonés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székletlenség.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menynylben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gillszék, májbajok és hőmérőhő-nél.

Emeltett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta leltünőnek bizonyultak, a múlt száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tilozatosan tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (G. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerárában.
Kunszentmártonban: Sziláry Károly gyógyszerárában.
Körös-Ladányban: Jakó Jenő gyógyszerárában.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítására kitűnő egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bortól, ajánlom ezen törvényileg védett **KÜLÖNLEGESSÉGEMET**.

Ára 2 kónak (körülbelül: 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.

Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótallok.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölülmulhatlan erősítő-essenciámmal a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó izt ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 frt 50 kr. (600-1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle essenciáimat. Rum, Cognac gyártására, valamint liqueureimet stb. fölülmulhatlan eredménnyel. Receptek ingyen adatnak. Árjegyzékek ingyen.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

Szecs különlegesség, k. grára Prága.

13-10

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a nagy értelemű közö sörnek becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt 3 évig fenálló

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETTEMMEL

mint állandó lakos, Szarvason telepedtem meg, s a mai naptól az igen tisztelt közönség rendelkezésére állok.

Jelszavam lesz: jó munka, pontosság és mérsékelt ár. A szabószatból, lezke-órákat, előnyös feltételek mellett adok. Valamint munkásokat is azonnal felfogadok.

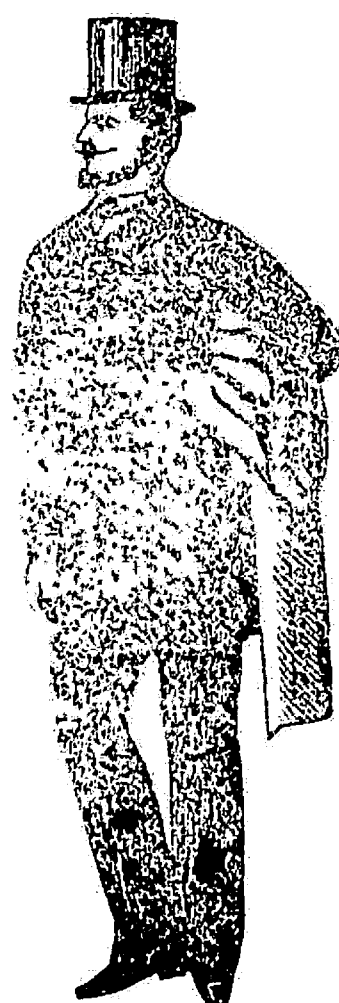
B. Szarvas, 1892. március 14

Kiváló tisztelettel

4 6

GAAL SÁNDOR,
Férfi-szabó.

Ideiglenes lakásom: Csizmadia-uteza, Blaskó-ház.

Hirdetés.

Szarvas város II. kerületében

a

kéményseprői

állás

megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázni szándékozik felszerelt kérvényüket május hó 1-ső napjáig hozzámn benyújtani el ne mulasszák, mert a később beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Szarvas, 1892. május 9.

TEPLICZKY JÁNOS m. k.
bíró.

2-3

Levonás után	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész	1530605 81	1763127 54
Levonás után	129786 98	1763127 54
Függőben maradt károk tartaléka	302436 42	1763127 54
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész után bevetel levonásával	103969 84	1763127 54
Postabekér	49174 45	1763127 54
Adakozások közhasznú célokra	700 —	1763127 54
A fizetési költségek terhelő igazgatási költségek	381474 60	1763127 54
Behajthatlan követelések leírása	7584 22	1763127 54
A következő évek készpénz díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	1763217 98	1763127 54
II. Szállítmány-biztosítás.	4206950 30	1763127 54
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	55534 92	1763127 54
Függőben maradt károk tartaléka	11420 90	1763127 54
Szerzési költségek	24321 28	1763127 54
A szállítmány-biztosítási terhelő igazgatási költségek	9042 38	1763127 54
A következő évek díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával	18375 86	1763127 54
III. Jégbiztosítás.	118695 34	1763127 54
Viszontbiztosítások és förlések kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	379870 32	1763127 54
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosítások után bevetel levonása után	1805806 99	1763127 54
Vonás után	234131 72	1763127 54
Behajthatlan követelések	1216 71	1763127 54
1891. évi nyereség-számla	2421025 74	1763127 54
	459430 04	1763127 54
	7206101 42	1763127 54

1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
Az 1890. évről áthozott készpénz díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	98851751 1 ft 41 krajny	98851751 1 ft 41 krajny
38851751 1 ft 41 krajny költött biztosítás után, valamint a folyó évből bejárt díj részletekből befolyt díjak	4842515 43	98851751 1 ft 41 krajny
levonva: törlesztett díjak	443932 62	98851751 1 ft 41 krajny
viszontbiztosítási díjak	622068 65	98851751 1 ft 41 krajny
lejárt visszabiztosítási díj részletek	986723 69	98851751 1 ft 41 krajny
Az 1890. évből fennmaradt tartalék függőben volt károkért	23063 65	98851751 1 ft 41 krajny
II. Szállítmány-biztosítás.	798386 96	98851751 1 ft 41 krajny
Az 1890. évről áthozott díjtartalék	23063 65	98851751 1 ft 41 krajny
29207153 ft 28 krajny költött biztosítások után díjak	133310 70	98851751 1 ft 41 krajny
levonva: törlesztett díjak	4098 91	98851751 1 ft 41 krajny
viszontbizt. díjak	49874 83	98851751 1 ft 41 krajny
Az 1890. évből fennmaradt tartalék függőben volt károkért	7837 39	98851751 1 ft 41 krajny
III. Jégbiztosítás.	110738 —	98851751 1 ft 41 krajny
98243412 ft 49 krajny költött biztosítások után díjak	1978209 20	98851751 1 ft 41 krajny
törlesztett díjak	4098 91	98851751 1 ft 41 krajny
viszontbizt. díjak	53473 74	98851751 1 ft 41 krajny
Az 1890. évből fennmaradt tartalék függőben volt károkért	7837 39	98851751 1 ft 41 krajny
IV. Egyéb bevételek.	327436 97	98851751 1 ft 41 krajny
Beváltott szelvények után, valamint egyéb befolyt kamatok és folyó-nyereségek nettó értékpapírok és idegen pénzüemlék után	60565 05	98851751 1 ft 41 krajny
Társasági házak tiszta jövedelme	7206101 42	98851751 1 ft 41 krajny

1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
Behelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál	2024180 58	2024180 58
1980000 — Magyar kir. hatalmesei jog kártalanítási 412010-os kötvények á 97. —	1920600 00	2024180 58
1100000 — m. vasúti 41/2 0/0-os ezüst kölcsönkötvény á 98 7/8	1086250 00	2024180 58
375000 Lira olasz alap. kötv. á 89/50 = 335625 frs. — cs. á 9/351/2	156988 00	2024180 58
Pesti Lloyd társ. kötvény. és egyéb értékpapírok árfolyam szerint	638071 00	2024180 58
A tisztviselői nyugdíjalap értékpapírai árf. szer. = 300000 00 — kr.	300000 00	2024180 58
A fenti értékpapírok után az év végéig esed. kam. = 40623 00	40623 00	2024180 58
Leszámlolt, visszleszámlolt és egyéb vált. A társaság lázái Budapesten	1210000 —	2024180 58
Külföldi adósságok:	822860 70	2024180 58
a) Pénzkészlet és maradványok a képviseletnél	386048 54	2024180 58
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	43086 84	2024180 58
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	53592 96	2024180 58
Központi pénzkészlet	13239573 00	2024180 58
A következő években lejárt díjváltók és díjkötelezvények összege	13239573 00	2024180 58

* A társ. tartaléktőke az 1891. évi nyereség-számlából emelkedett 2418295 00 ft 69 krajnyra

1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
Törlesztett kötvények díja	140043 85	140043 85
Viszontbiztosított kötvényekért	227938 54	140043 85
Hajléssalék után kifizetett kárösszeg	701886 78	140043 85
Lejárt kiházasítási tőkékért	492276 10	140043 85
Kiházasítási díjvisszatérítés	108322 07	140043 85
következőben levő károk tartaléka	211721 27	140043 85
Függőben levő károk tartaléka	30322 90	140043 85
Biztosítási költségek	57521 98	140043 85
Viszontbiztosítási díjak	47030 12	140043 85
Bélyegeket	122932 35	140043 85
Prodai bér, postadíjak, nyomtatványok uti és egyéb költségek	53283 53	140043 85
Tiszti fizetések	7393 58	140043 85
Jövedelmi adóért	20821 45	140043 85
Orvosi díjakért	176308 79	140043 85
Szerzési és díjbehajlási költségek	176308 79	140043 85
Behajthatlan tartozások leírása	5213 21	140043 85
Díjtartalék ez év végén	2403022 52	140043 85
1891. évi nyereség-számla	1669775 47	140043 85
	342996 32	140043 85
	19443773 56	140043 85

1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
A múlt évből áthozott díjtartalék	477822 26	477822 26
Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	2415379 34	477822 26
az előbbi években kiállított kötvények után	2415379 34	477822 26
a biztosított tőke emelésért fordított nyereségek	16635 76	477822 26
Múlt évi függőben volt károk tartaléka	2909887 36	477822 26
Illatelek	173196 86	477822 26
Kamatjövétel	58321 10	477822 26
	778155 72	477822 26
	19443773 56	477822 26

1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány	1890. évi nyereség-számla: maradvány
Értékpapírok	15920501 00	15920501 00
2212100 forint m. földhitelint. 500 zaloglev. 100 ft-nyal	777000 —	15920501 00
2938600 forint m. földhitelint. 400 zaloglev. 95 ft-nyal	2810670 —	15920501 00
2400 forint m. földhit. 500 örczért. zaloglev. 116 ft-nyal	2784 —	15920501 00
834500 forint magyar kir. államvasúti ezüsti kölcsön 41/2 0/0-os kötvények 98 3/4 ft-nyal	873443 75	15920501 00
1625700 forint magyar északkeleti vasúti 50/0-os ezüsti elsőbbs. kötvények 100 ft-nyal	1625700 —	15920501 00
1997900 forint Budapest fővárosi 41/20/0-os kölcsönkötvények 97 1/4 ft-nyal	1942957 75	15920501 00
3085000 forint m. 40/0 földhitelint. kötv. 91 1/2 ft-nyal	3642275 —	15920501 00
Besztercebánya-brezovai és piski-vaújlahyadi vasúti els. kötvény	1123940 10	15920501 00
18450 Lira 32 c. olasz 50/0-os járadék és kamatai	563084 —	15920501 00
1891-ben esed. kamat. és elszám. pénzküldemény	1735803 39	15920501 00
Teljesítendő kötvények	198351 62	15920501 00
Kötvény-kölcsönök	1771470 —	15920501 00
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	16503 63	15920501 00
A központ tartozása folyó számlán	355833 62	15920501 00
Vezet. és főigénykötelezettségek s mások tartozásai	419446 02	15920501 00
	17954436 72	15920501 00

Díjtartalék 17055370 —
 levonva a viszontbiztosítási díjtartalékokat 357621 28
 Biztosítási alap 2784
 Kiházasítási tőkék nyereségen 463242 81
 Függőben levő károk tartaléka 211721 27
 Díjleszállásokra vonatkozó nyereségek tartaléka 714 69
 Előre fizetett díjak 1892 — 1894. évekre 2800 86
 Fel nem vett nyereségek 1890. évről 74 85
 Viszontbiztosító intézetek és mások követelése 4726 63
 1891. évi nyereség-számla 342996 32

1891. évi nyereség-számla
 Budapest, 1891. december hó 31-én.
Ágoston József, elnökbiztosítási osztályfőnök.
 A fenti számviteliállást és mérleg két megfigyelővel, azokat a törvényben s alapszabályokban meghatározott elvek szerint készítették és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesítő megfigyelőknek felhívták.
Kőszviniszky János, elnökbiztosítási könyvvizor.
Erőf Bathyány Géza,
Giozev Samu,
Jekelfalussy Lajos,
László Zsigmond,
Sztányi Izidor.
Jeney Lajos, aligazgató, mint központi könyvezés főnöke.
 Nyomatott Szarvason, Sámuel A. önkirakógyorsrajtóján. 1892.